Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Nummer 103777/20.BT1527

Betreft zaak:

INLEIDING

1. Op 17 februari 2011 heeft Albemarle Catalyst Company B.V. (hierna: Albemarle) bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) een verzoek ingediend tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de E-wet). Het betreft een verzoek tot ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder voor het net gelegen op het bedrijfsterrein van Albemarle aan de Nieuwdammerkade te Amsterdam.

2. Op 11 juli 2011 en 28 juli 2011 heeft de Raad van Albemarle aanvullende informatie ontvangen over het net en het productieproces van Albemarle.

3. Ter voorbereiding op het besluit heeft de Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de aanvraag. De aanvraag heeft voor een periode van vier weken voor belanghebbenden ter inzage gelegen. De terinzagelegging is aangekondigd in de Staatscourant van 28 maart 2012, nummer 5990.

4. Er zijn door de Raad geen zienswijzen ontvangen.

NMa

JURIDISCH KADER

Artikel 15 E-wet

5. Op basis van artikel 10, derde lid, van de E-wet dient degene aan wie een ander net toebehoort dan het landelijk hoogspanningsnet, voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen. Van deze verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder kan op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet bij de Minister van Economische Zaken ontheffing worden aangevraagd.

6. De Minister van Economische Zaken heeft aan de Raad mandaat verleend tot het nemen van besluiten die verband houden met onder meer artikel 15 van de E-wet.[1] De Raad behandelt om die reden de aanvraag van Albemarle.

7. Een ontheffing kan worden verleend aan degene aan wie een net toebehoort, voor zover daarop slechts een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen zijn aangesloten. Het gaat daarbij om afnemers die verbonden zijn met het desbetreffende net en waarbij een meetinrichting is geplaatst tussen deze rechtspersonen en het net.[2] In de wetsgeschiedenis wordt aangegeven dat er geen scherpe getalsgrens valt te geven om te bepalen of aan een net een beperkt aantal afnemers is verbonden.[3]

8. Eerst dient vastgesteld te worden of het net in de zin van de E-wet niet onder de bagatelbepaling van artikel 15, eerste lid, van de E-wet valt. In deze bepaling wordt aangegeven dat er geen netbeheerder hoeft te worden aangewezen voor een net met een spanningsniveau van ten hoogste 0,4 kV en een verbruik van ten hoogste 0,1 GWh per jaar, waarvan een ander dan een leverancier of een netbeheerder een recht van gebruik heeft.

9. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing mag de aanvrager op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel d, van de E-wet geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn.

---

[1] Besluit mandaat, volmacht en machtiging EZ 2004 van de Minister van Economische Zaken van 23 augustus 2004, nummer WJZ 4053550, uit de Staatscourant van 31 augustus 2004, nummer 166/ pagina 10.

[2] Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7.

[3] Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 621, nr. 3.

10. Ten slotte dient het net te worden getoetst aan de criteria genoemd in artikel 15, tweede lid, van de E-wet. Deze criteria zijn:
    a. het net is bestemd om de aanvrager te voorzien van elektriciteit dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen;
    b. het net is bestemd om een aantal samenwerkende rechtspersonen te voorzien van elektriciteit en de samenwerking van deze rechtspersonen heeft een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen ten doel;
    c. ten aanzien van het net zijn kwaliteitseisen van toepassing die in betekenende mate afwijken van de voorwaarden die de Raad op grond van artikel 36 van de E-wet heeft vastgesteld.

11. In de beleidsregel van 9 januari 2009 betreffende het verlenen van een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet en artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen[4] (hierna: de beleidsregel) heeft de Minister van Economische Zaken onder meer aangegeven dat in de voorschriften bij een ontheffing het systeem van derdentoegang gewaarborgd dient te worden.

[4] Met nummer WJZ/90000550, Staatscourant d.d. 21 januari 2009, nr. 921.

NMa

FEITEN

12. Uit de door Albemarle verstrekte informatie blijkt dat het net is gelegen op het bedrijfsterrein van Albemarle aan de Nieuwdammerkade te Amsterdam.

13. Het elektriciteitsnet van Albemarle is aangesloten op het door Liander beheerde distributienet. Liander levert via zes 10 kV-kabels elektriciteit. Albemarle verdeelt de elektriciteit vervolgens over haar net door middel van een aantal verdeelstations en transformatoren. Deze zijn in eigen beheer en worden ook door Albemarle zelf onderhouden. Op het net van Albemarle zijn twee afnemers aangesloten. De voedingskabels van deze aansluitingen lopen veelal via bestaande leidingtracés.

14. Albemarle produceert heterogene katalysatoren ten behoeve van de olieraffinage en petrochemische industrie. De grote hoeveelheid koelwater die bij de productie nodig is, wordt door één van de afnemers bewerkt en vervolgens weer ingezet in de fabriek van Albemarle. De faciliteit voor waterbewerking is geïntegreerd in de bedrijfsprocessen van Albemarle. Zowel de aan- en afvoer van de waterstromen, alsmede de aanvoer van elektriciteit, stoom en perslucht gaat via gecombineerde leidingen en netten.

15. De tweede afnemer is een bedrijf dat actief is in de telefoniesector. De aansluiting van deze afnemer maakt geen deel uit van het productieproces van Albemarle en dient enkel ter doorlevering van elektriciteit aan deze afnemer.

BEOORDELING AANVRAAG

16. Bij de beoordeling van de aanvraag komen de volgende punten aan de orde:
    - Er is sprake van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet;
    - Er wordt een beperkt aantal afnemers aangesloten (artikel 15, tweede lid, van de E-wet);
    - Het net valt niet onder de bagatelbepaling zoals bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de E-wet;
    - De aanvrager is geen netbeheerder of verbonden aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij; en
    - Er is sprake van tenminste één van de eerste drie in artikel 15, tweede lid, van de E-wet genoemde situaties.

    In de hiernavolgende randnummers toetst de Raad de ontheffingsaanvraag aan deze voorwaarden.

Er is sprake van een elektriciteitsnet

17. Voor de beoordeling moet eerst worden nagegaan of sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 10, derde lid, van de E-wet. Op grond van de door Albemarle verstrekte gegevens en verklaringen concludeert de Raad dat er op het bedrijfsterrein van Albemarle te Amsterdam sprake is van een net in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet. Het economische eigendomsrecht daarvan is in handen van Albemarle. De Raad concludeert dat hiermee is voldaan aan deze voorwaarde.

Er is een beperkt aantal afnemers aangesloten op het net

18. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvrager vervolgens beschikken over een net waarop een beperkt aantal natuurlijke of rechtspersonen is aangesloten. Op het net zijn, naast Albemarle, nog twee andere bedrijven aangesloten. De Raad concludeert dat hiermee is voldaan aan deze voorwaarde.

Het net heeft een spanningsniveau van meer dan 0,4 kV en een verbruik van meer dan 0,1 GWh per jaar

19. Het gebod om een netbeheerder aan te wijzen, bedoeld in artikel 10, derde lid, van de E-wet, geldt niet voor zover het een net betreft met een spanningsniveau van ten hoogste 0,4 kV en een verbruik van ten hoogste 0,1 GWh per jaar. Het net heeft volgens de aanvraag een spanningsniveau van 10 kV en het verbruik bedraagt blijkens de aanvraag meer dan 0,1 GWh. Albemarle beschikt daarmee over een net waarvoor in beginsel een netbeheerder moet worden aangewezen. De Raad concludeert dat hiermee is voldaan aan deze voorwaarde.

De aanvrager is geen netbeheerder of in een groep met een netbeheerder verbonden

20. Om voor een ontheffing in aanmerking te komen mag een aanvrager op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel d, van de E-wet geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn. Albemarle verklaart in haar aanvraag geen netbeheerder te zijn en ook niet in een groep met een netbeheerder verbonden te zijn. Het overgelegde uittreksel van de Kamer van Koophandel bevestigt dat.

Artikel 15, tweede lid, onderdeel a; Het net is bestemd om de aanvrager te voorzien van elektriciteit dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen

21. Om voor een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet in aanmerking te komen dient de aanvrager te voldoen aan ten minste één van de in dat lid onder a tot en met c genoemde voorwaarden. Door Albemarle wordt een beroep gedaan op artikel op artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet voor het verkrijgen van de ontheffing. Hierna zal de Raad beoordelen in hoeverre de aanvraag voldoet aan de in dat onderdeel gestelde voorwaarden.

22. Uit de overgelegde informatie blijkt dat het door Albemarle beheerde net primair bestemd is om de productieprocessen van Albemarle van elektriciteit te voorzien. Van het totale verbruik op het net, wordt bijna 98% afgenomen door Albemarle. De andere twee afnemers nemen 1,9% en 0,06% van het totaal af. Albemarle voldoet daarmee aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet.

Tot slot

23. De ontheffingsaanvraag van Albemarle voldoet aan alle voorwaarden voor ontheffingverlening. Er zijn bij de Raad geen feiten en omstandigheden bekend, die ondanks dat wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet aan de verlening van een ontheffing in de weg staan. De Raad verleent daarom aan Albemarle een ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder.

NMa

BESLUIT

Gelet op het bovenstaande is de Raad tot het oordeel gekomen dat in casu sprake is van een situatie als genoemd in artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet. Om die reden wordt aan Albemarle ontheffing verleend van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder voor het net gelegen op het bedrijfsterrein van Albemarle aan de Nieuwdammerkade te Amsterdam.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Tenzij in deze voorschriften anders gedefinieerd, zijn de definities uit de Elektriciteitswet 1998 van toepassing. In deze ontheffing en de daarop rustende voorschriften wordt verstaan onder:
    a. Allocatie: Het toerekenen van elektriciteitsverbruik, in voorkomende gevallen op basis van profielen, aan een erkende programmaverantwoordelijke partij overeenkomstig hoofdstuk 4 van de Meetcode Elektriciteit. Het elektriciteitsverbruik wordt op kwartierbasis toegerekend aan een programmaverantwoordelijke partij. Hiervoor moet ten minste een administratie worden bijgehouden waarin de gegevens per aansluiting worden vastgelegd.
    b. Reconciliatie: Het verrekenen over een bepaalde periode op basis van het verschil tussen het met behulp van profielen berekende verbruik en het vastgestelde werkelijke verbruik. Er wordt verrekend tegen een gewogen marktprijs per kWh, vastgesteld op basis van bijlage 6 van de Systeemcode.
    c. Switchverzoek: Inleiding van een procedure die ertoe leidt dat aangeslotenen van leverancier kunnen wisselen.
    d. Aansluitingenregister: Het beheren door de ontheffinghouder van een administratie voor het eigen net conform de bepalingen uit paragraaf 2.1 van de Informatiecode Elektriciteit en Gas, waarin wordt vastgelegd welke onderdelen er minimaal in deze administratie worden vastgelegd.
    e. Berichtenverkeer: Elektronische gegevensuitwisseling tussen de houder van de ontheffing, netbeheerders, leveranciers, erkende programmaverantwoordelijke partijen en meetverantwoordelijken overeenkomstig de bepalingen uit hoofdstuk 4 van de Informatiecode Elektriciteit en Gas.

2. De houder van de ontheffing verstrekt aan de Raad binnen twaalf weken de gegevens en inlichtingen die de Raad redelijkerwijs kan vorderen ten behoeve van het toezicht op de naleving door de houder van de ontheffing van het bij of krachtens de Elektriciteitswet 1998 bepaalde.

3. Naam- en adreswijzigingen, wijzigingen in de economische eigendomsverhouding van het net, wijzigingen met betrekking tot het net, de voorwaarden waaronder deze ontheffing is

verleend en alle andere wijzigingen die van invloed kunnen zijn op deze ontheffing worden minimaal tien werkdagen voorafgaand aan de wijziging onverwijld door de houder van de ontheffing aan de Raad gemeld.

4. De houder van de ontheffing is verplicht om degene die reeds is aangesloten op het net die daarom verzoekt, een aanbod te doen om met gebruikmaking van het door hem beheerde net ten behoeve van de verzoeker transport van elektriciteit uit te voeren, tenzij de houder van de ontheffing voor het gevraagde transport redelijkerwijs geen capaciteit ter beschikking heeft. In dergelijke gevallen wordt een weigering transport uit te voeren met redenen omkleed.

5. De voorwaarden en tarieven waartegen de aansluiting en het transport van elektriciteit worden uitgevoerd zijn objectief, transparant en worden niet-discriminatoir toegepast en deze worden op gepaste wijze vooraf bekendgemaakt. De houder van de ontheffing draagt er zorg voor dat de afnemers van zijn net te allen tijde transparante informatie kunnen verkrijgen over deze geldende tarieven en voorwaarden. Tevens draagt de houder van de ontheffing er zorg voor dat de afnemers die op zijn net zijn aangesloten een overzicht ontvangen waarop de tarieven overzichtelijk en begrijpelijk zijn gespecificeerd. Hierbij maakt hij in elk geval onderscheid tussen de tarieven in verband met de aansluiting, het transport van elektriciteit, systeemdiensten en, indien van toepassing, de meettarieven.

6. De ontheffinghouder dient:
    a. het door hem beheerde net in werking te hebben en te onderhouden;
    b. de veiligheid en betrouwbaarheid van zijn net en van het transport van elektriciteit over dit net op de meest doelmatige wijze te waarborgen;
    c. de veiligheid bij het gebruik van toestellen en installaties die elektriciteit verbruiken te bevorderen;
    d. zijn afnemers alle gegevens te verstrekken die zij voor een efficiënte toegang tot het net nodig hebben.

7. Derdentoegang
    a. De houder van de ontheffing waarborgt een systeem van derdentoegang door een daadwerkelijke toegang tot zijn net voor degenen die zijn gevestigd binnen het geografisch gebied waarvoor ontheffing is verleend te bewerkstelligen en een vrije leverancierskeuze van zijn afnemers mogelijk te maken. De houder van de ontheffing maakt aan een ieder die zal worden aangesloten op het net of degene die reeds is aangesloten op het net op transparante wijze vooraf kenbaar hoe hij het systeem van derdentoegang zal regelen.
    b. De houder van de ontheffing dient binnen een redelijke termijn na ontvangst van het eerste schriftelijke switchverzoek, alle hiervoor benodigde handelingen uit te voeren en systemen in werking te laten treden. Derdentoegang wordt in ieder geval geacht

te zijn gewaarborgd, indien systemen in werking zijn voor het beheer van een aansluitingenregister, de verwerking van het switchverkeer, de uitvoering van allocatie en zo nodig reconciliatie en de afwikkeling van het daarvoor vereiste berichtenverkeer.

c. Onder een redelijke termijn zoals bedoeld in 7b wordt een termijn van uiterlijk zes maanden vanaf de ontvangst van het schriftelijke switchverzoek verstaan.
d. Indien de ontheffinghouder meer dan zes maanden nodig heeft om het eerste switchverzoek te kunnen realiseren, dan doet hij hiervan binnen vier weken vanaf het moment dat duidelijk is dat realisatie binnen zes maanden niet mogelijk is, gemotiveerd schriftelijk mededeling aan de verzoeker. Hierbij vermeldt hij de termijn waarbinnen dit wel kan worden gerealiseerd en stuurt hij een afschrift van deze mededeling aan de Raad, tenzij de afwijkende termijn tot stand is gekomen in overleg en overeenstemming met de verzoeker. Van het bestaan van deze overeenstemming dient de ontheffinghouder desgewenst op verzoek van de Raad schriftelijk bewijs te overleggen.
e. Indien de ontheffinghouder na het eerste switchverzoek er voor heeft gekozen om dit af te handelen overeenkomstig de in 7b genoemde systemen, dan dienen opvolgende switchverzoeken van dezelfde afnemer te worden afgehandeld conform de termijnen en procedures van de Informatiecode Elektriciteit en Gas.
f. Indien de ontheffinghouder na het eerste switchverzoek ervoor heeft gekozen dit via een andere systematiek uit te voeren, dan overeenkomstig de in 7b genoemde systemen, dienen de opvolgende switchverzoeken van dezelfde afnemer te worden uitgevoerd binnen een redelijke termijn.
g. Onder een redelijke termijn als bedoeld in 7f wordt een termijn van uiterlijk zes weken na ontvangst van het schriftelijke switchverzoek verstaan. Indien de ontheffinghouder meer tijd nodig heeft om het opvolgende switchverzoek te kunnen realiseren, dan doet hij hiervan binnen zeven werkdagen gemotiveerd schriftelijk mededeling aan de verzoeker. Hierbij vermeldt hij de termijn waarbinnen dit wel kan worden gerealiseerd en stuurt hij een afschrift van deze mededeling aan de Raad, tenzij de afwijkende termijn in overleg en overeenstemming met de verzoeker tot stand is gekomen. Van het bestaan van deze overeenstemming dient de ontheffinghouder desgewenst op verzoek van de Raad schriftelijk bewijs te overleggen.

NMa

8. In het geval dat een afnemer van het net waarvoor ontheffing is verleend van leverancier wisselt, brengt de houder van de ontheffing voor deze switch geen kosten in rekening, behoudens voor zover de Elektriciteitswet 1998 daarin voorziet.

Den Haag,
Datum: 22 MEI 2012

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
namens deze,
De Raad van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
voor deze:

Friso Koel
Clustermanager Distributienetten
Directie Regulering Energie en Vervoer

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen 6 weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH, DEN HAAG. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.